

3. 9. 2015

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Alkohol za volantem a s ním související hmotněprávní důsledky

Předně bych si dovolil poznamenat, že článek je určen širší veřejnosti a kolegům, kteří se touto problematikou nezabývají. Zkušené právníky pracující v této problematice upřímně řečeno můj příspěvek neobohatí. Česká republika patří mezi země, kde se lidé, alespoň co se ve statistikách uvádí[1], umí napít. Zároveň se ne každému, kdo se napije, chce jet domů veřejnou dopravou či utrácet za odvoz taxíkem. Pěšky je to daleko a navíc počasí nepřeje, co tedy takovému člověku „zbývá“ než „to risknout“. Řídit přeci umí V tomto článku pojednám o hmotněprávních důsledcích, které pro takového „odvážlivce“ z jeho rozhodnutí vyplývají. Oprostím se od procesního postupu a budu pracovat s naměřenými údaji, ohledně promile v dechu event. krvi řidiče, jako by byly zjištěny zákonným způsobem.

JUDr. Jaroslav Jenerál a JUDr. Miroslav Mojžíš
trvale spolupracující advokáti

Pokud už je veselý řidič policejním orgánem lapen a právě je na něm vykonávána pomoc a ochrana, jak velí slogan oblíbeného ozbrojeného sboru, má zjednodušeně řečeno pouze tři scénáře, jak to s ním dopadne. Výsledek je odvislý od naměřené hladiny alkoholu v dechu a případně v krvi, pokud se tedy podrobí zkoušce, ale to už by bylo na jiný článek.

Případ první

Dle platné právní úpravy je tolerováno množství alkoholu v krvi v České republice 0 g/kg. Pokud si dá řidič jedno pivo na slehnutí po tučném vepřovém kolenu, které nutně spláchnout zasloužilo, a v oblíbené restauraci převít hostinský nemá nealko pivo, může být jeho vyjednávací pozice se strážcem pořádku i po nadýchání poměrně příznivá. Toto požehnání se mu dostává na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, čj. 8 As 59/2010 - 78[2], publikovaného v sbírce rozhodnutí NSS pod č. 2063/2010. V této souvislosti je nutno poznamenat, že rozhodnutí NSS odkazující a pracující s metodikou ministerstva dopravy, nemá za účel hájit jedno orosené po obědě, ale má zabránit šikaně řidičů, u nichž by byla takto nízká hladina alkoholu naměřena v důsledku užití léků (v přiměřené míře) obsahujících alkohol či fyziologickými procesy v těle, v důsledku nichž může rovněž člověk „nadýchat“.

Za předpokladu, že bude **tolerovaná resp. odečítaná hranice 0,24 g/kg** překročena v rámci setin, lze s tímto ještě z pohledu obviněného z přestupku pracovat. Kdy v této chvíli bych již navrhoval, aby se do věci vložila práva znalá osoba, která bude zájmy obviněného z přestupku hájit.

Výše uvedené má za účel chránit skupinu osob výše uvedenou, tedy uživatele léků, jedince, jejichž tělo produkuje právě fyziologickými procesy alkohol v dechu apod. Rozhodně se nejedná o automatickou legalizaci hodnoty 0,24 g/kg alkoholu v dechu.

Případ druhý

Zde hovoříme o rozmezí mezi **0,25 g/kg až 1 g/kg**. Tímto svým **jednáním se dopustí řidič, který byl přichycen, přestupku**. I v tomto případě je potřeba rozlišovat, zda se řidiči podaří nadýchat pod 0,3 g/kg či více než 0,3 g/kg.

Kdy u řidiče či osoby jedoucí na zvířeti je naměřena hodnota do 1 g/kg se ve většině případů jedná o přestupek dle § 125c odst. 1 písm. b)[3] zák. č. [361/2000](#) Sb., o silničním provozu v platném znění (dále jen „ZOP“). Za tento výkon bude pachateli přestupku v případě prokázání uložena sankce v rozmezí od 2.500,- Kč do 20.000,- Kč[4]. **Hodnota 0,3 g/kg, výslovně uvádím, že se již jedná o hladinu po odečtu 0,24 g/kg, jak je uvedeno v možnosti první, je rozhodující v případě bodového ohodnocení**, tedy udělení trestných bodů. Při hodnotách do 0,3 g/kg pachatel přestupku nedostane bodové ohodnocení, zato pachatel přestupku, který překročí hranici 0,3 g/kg, bude odměněn nejvyšším možným bodovým ohodnocením, tedy plnými 7[5] body. Navíc v případě přestupku dle § 125c odst. 1 písm. b) ZOP je nutno uložit sankci zákazu činnosti od 6 měsíců do 1 roku.

Tvrdí variantu přestupku, s níž se lze setkat vzácněji je potom přestupek dle § 125c odst. 2 písm. c)[6] ZOP, kdy je od řidiče či jezdce na zvířeti vyžadováno k naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku, jízda na vozidlu či zvířeti vylučující způsobilost.

Vzácnost tohoto přestupku spočívá v tom, že se pojmem „stav vylučující způsobilost“, kryje se skutkovou podstatou trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky. Stav vylučující způsobilost jako takový není v zákoně definován a tento pojem dotváří soudní judikatura. Z hlediska výše alkoholu v těle řidiče motorového vozidla či jezdce na zvířeti je důležité k určení, zda se jedná o přestupek nebo o trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle ustanovení § 274[7] trestního zákoníku žák. č. [40/2009](#) Sb., v aktuálním znění dále jen „tr. zákoník“. Obecně uznávanou hranicí pro „stav vylučující způsobilost“ je dosažení hladiny alkoholu v těle řidiče vyšší než 1.00 promile, ale není vyloučena hodnota nižší, zpravidla mezi 0.8 promile a 1.00 promile, kdy stav vylučující způsobilost musí být prokázán dalším dokazováním. **Kdy rozdíl mezi přestupkem a trestným činem zjednodušeně spočívá v tom, zda je jednání pachatele objektivně vzato způsobilé ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku**. Pokud toto jednání způsobilé není, jde o přestupek, za nějž pachatel bude postižen peněžitou sankcí od 25.000,- Kč do 50.000,- Kč, zákazem činnosti na 1 rok až 2 roky a samozřejmě i 7 trestnými body do karty řidiče.

Pro praktický příklad uvádím, že takového přestupku se dopustí např. opilý cyklista či jezdec na poníku, kdežto takto upravený vozka s povozem se již dopustí trestného činu, a to s ohledem na větší míru ohrožení okolí.

Případ třetí

Řidič a obecně vzato každý, kdo se dokázal dostat do stavu vylučujícího způsobilost a při tomto zároveň vykonává zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude mít již co dočinění s trestním řízením. Tato **skutková podstata trestného činu se nazývá Ohrožení pod vlivem návykové látky a je upravena v tr. zákoníku v ust. § 274**. Jak je možno dovodit gramatickým výkladem ust. § 274[8] tr. zákoníku, tuto skutkovou podstatu naplní nejen opilý či zdrogovaný řidič, ale např. i lékař který stejně upravený vykonává svoji lékařskou praxi a podobně.

Tento článek se však věnuje hmotněprávním důsledkům alkoholu za volantem, tudíž se o ostatních případech ohrožení pod vlivem návykové látky nebudu v následujících řádcích rozepisovat. V tomto článku výše, konkrétně v podkapitole Druhá možnost, je již uvedeno, **co se rozumí pod pojmem**

stav vylučující způsobilost. Obvykle se v praxi za tuto hranici považuje 1 promile, tedy 1 g/kg.

Z ustálené soudní judikatury je zřejmé, že jestliže je u řidiče motorového vozidla zjištěno, že v době jízdy měl nejméně jedno promile alkoholu v krvi, pak je v důsledku toho - podle poznatků lékařské vědy - vždy vyloučena jeho způsobilost bezpečně řídit motorové vozidlo (R 26/2008, R 36/1984). Závěr o naplnění zákonných znaků trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku, je však možný též tehdy, je-li v konkrétním případě zjištěno, že i menší množství alkoholu v krvi řidiče blížící se hranici jednoho promile vylučovalo jeho způsobilost řídit motorové vozidlo. V konkrétních případech tedy tomuto závěru nebrání okolnost, že u řidiče byla zjištěna v době řízení nižší hladina alkoholu v krvi než jedno promile, pokud jeho schopnosti řídit motorové vozidlo i při této nižší hladině alkoholu v krvi byly sníženy v rozsahu, jaký předpokládá § 274 tr. zákoníku (R 12/1985).

V těchto případech je stanovena sankce až na 1 rok odnětí svobody, peněžitý trest, trest zákazu činnosti a případně naplnění kvalifikované sutkové podstaty v § 274 odst. 2 písm. a) až c) od 6 měsíců po 3 léta.

Dýchat či nedýchat

Tato otázka Vás jistě při čtení o postizích spojených s prokázáním řízení pod vlivem alkoholu jistě napadla. Pojednání o této otázce bude věnován samostatný příspěvek.

Závěr

Byl bych rád, aby po přečtení tohoto příspěvku každý, kdo by chtěl „risknout“ cestu pod vlivem si uvědomil důsledky nejen pro jeho peněženku, ale i pro ostatní účastníky silničního provozu a zvážil, zda opravdu nebude lepší počkat, až vystřízliví nebo si raději zařídí odvoz, který rozhodně nebude tak nákladný, jako je výše sankce hrozící za tento přestupek či přečin.

JUDr. Miroslav Mojžíš,
advokát

[JUDr. MIROSLAV MOJŽÍŠ, advokát](#)

Revoluční 1546/24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 317 698
e-mail: info@jeneral-mojzis.cz

[1] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Právní věta rozsudku praví: Řidič se dopustí přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. [200/1990](#) Sb., o přestupcích (aktuálně v § 125c zák. č. [361/2000](#) Sb., o silničním provozu), pokud byla zjištěna hladina alkoholu v jeho krvi v době odběru nejméně 0,24 g/kg. Vychází-li právní rámec z tzv. nulové tolerance k hladině alkoholu v krvi řidiče, není jeho odpovědnost vyloučena tím, že se zjištěná hladina alkoholu jeví po odečtení tzv. fyziologické hladiny (0,20 g/kg) marginální.

Pozn. hranice 0,20 g/kg vychází z Věstníku Ministerstva zdravotnictví, rok 2006, částka 7 (stránka 13 a násl.) dostupný na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

Hranice 0,24 g/kg vychází z Metodiky Ministerstva dopravy - odboru provozu silničních vozidel, č. j. 285/2009-160-OST (str. 3 a násl.) dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] b) v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

[4] c) od 2 500 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b),

[5] Srov. přílohu ZOP řízení vozidla bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po jeho požití, po kterou je řidič ještě pod vlivem alkoholu, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile, nebo řízení vozidla bezprostředně po užití jiné návykové látky nebo v takové době po užití jiné návykové látky, po kterou je řidič ještě pod jejím vlivem - zde je v tabulce přiřazeno 7 bodů.

[6] řídí vozidlo nebo jede na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodila požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky

[7] kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku...

[8] Ohrožení pod vlivem návykové látky

(1) Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 havárii, dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek,

b) spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvláště nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek, nebo

c) byl-li za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](#)

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika](#)

systemové podjatosti

- Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty
- Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě
- Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?
- Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu
- Letiště a letecké stavby
- Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu
- Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti
- Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby